

17.4.2024

A9-0399/ 001-001

MÓDOSÍTÁSOK 001-001

előterjesztette: Gazdasági és Monetáris Bizottság

Jelentés

Danuta Maria Hübner

A9-0399/2023

A központi szerződő felekkel szembeni koncentrációs kockázat és a központilag elszámolt származtatott ügyletekkel kapcsolatos partnerkockázat kezelése

Irányelvi javaslat (COM(2022)0698 – C9-0411/2022 – 2022/0404(COD))

Módosítás 1

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI*

a Bizottság javaslatához

2022/0404 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a 2009/65/EU, a 2013/36/EU és az (EU) 2019/2034 irányelvnek a központi szerződő felekkel szembeni koncentrációs kockázat és a központilag elszámolt származtatott ügyletekkel kapcsolatos partnerkockázat kezelése tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

* Módosítások: az új vagy módosított szöveget *félkövér dőlt* betűtípus, a törléseket pedig a **■** jel mutatja.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 53. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

mivel:

- (1) A 648/2012/EU rendelettel való összhang és a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében a 2009/65/EU irányelvben egységes szabályokat kell meghatározni az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások (ÁÉKBV) által végrehajtott származtatott ügyletek partnerkockázatának kezelésére, amennyiben az ügyleteket az említett rendelet alapján engedélyezett vagy elismert központi szerződő fél számolta el. A 2009/65/EU irányelv csak a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében ír elő a partnerkockázattal kapcsolatos – a központi elszámolástól függetlenül alkalmazandó – szabályozási korlátokat. Mivel a központi elszámolási megállapodások csökkentik a származtatott ügyletekből eredő partnerkockázatot, az alkalmazandó partnerkockázati korlátok meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a származtatott ügylet az említett rendelet alapján engedélyezett vagy elismert központi szerződő fél által központilag elszámolt-e, és egyenlő versenyfeltételeket kell teremteni a tőzsdei és a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek vonatkozásában. Szabályozási és harmonizációs célból az is indokolt, hogy a partnerkockázatra vonatkozó korlátok abban az esetben szűnjenek meg, ha a partnerek olyan központi szerződő feleket vesznek igénybe, amelyek valamely tagállam engedélye vagy a 648/2012/EU rendelettel összhangban adott elismerés alapján nyújthatnak elszámolási szolgáltatásokat a klíringtagoknak és ügyfeleiknek.
- (2) A tőkepiaci unió célkitűzéseit szem előtt tartva a központi szerződő felek hatékony igénybevétele érdekében a 2009/65/EU irányelvben kezelni kell a központi elszámolás alkalmazása előtt álló bizonyos akadályokat, a 2013/36/EU és az (EU) 2019/2034 irányelvben pedig pontosításokat kell tenni. Megfelelően kezelni kell a pénzügyi stabilitással kapcsolatos azon aggályokat, amelyek amiatt merülnek fel, hogy az uniós pénzügyi rendszer túlzottan támaszkodik rendszerszintű jelentőséggel bíró harmadik országbeli központi szerződő felekre (2. szintű központi szerződő felek). Az uniós pénzügyi stabilitás biztosítása és a pénzügyi rendszert érintő esetleges áterjedési kockázatok kellő csökkentése érdekében ezért megfelelő intézkedéseket kell bevezetni a központi szerződő felekkel szembeni kitétségekből eredő koncentrációs kockázat azonosításának, kezelésének és nyomon követésének előmozdítása érdekében. Ezzel összefüggésben módosítani kell a 2013/36/EU és az (EU) 2019/2034 irányelvet, hogy az intézmények és a befektetési vállalkozások ösztönzést kapjanak ahhoz, hogy a 648/2012/EU rendelet felülvizsgálata révén bevezetett új elszámolási követelményekkel való összhang biztosítása és kockázatkezelési gyakorlataik átfogó javítása érdekében megtegyék az üzleti modelljük kiigazításához szükséges intézkedéseket, piaci tevékenységeik jellegének, hatókörének és összetettségének figyelembevételével. ***A 2013/36/EU és az (EU) 2019/2034 irányelvet szintén módosítani kell annak***

¹ HL C 385., 2017.11.15., 10. o.

² HL C 434., 2017.12.15., 63. o.

érdekében, hogy tovább pontosítsák az illetékes hatóságok szerepét minden olyan túlzott koncentrációs kockázat kezelésében, amely a felügyeletük alá tartozó hitelintézeteknek és befektetési vállalkozásoknak a központi szerződő felekkel, különösen az Unió, illetve egy vagy több tagállama számára jelentős rendszerszintű jelentőséggel bíró harmadik országbeli olyan központi szerződő felekkel szembeni kitétségből eredhet, amelyek az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) által jelentős rendszerszintű jelentőségűnek minősített szolgáltatásokat kínálnak. Ezen túlmenően az illetékes hatóságok számára a 2. pillér keretében további, részletesebb eszközöket és hatásköröket kell biztosítani ahhoz, hogy felügyeleti értékeléseik következtetése alapján megfelelő és határozott intézkedéseket tudjanak tenni.

- (2a) *Az illetékes hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy felülvizsgálják a hitelintézetek és befektetési vállalkozások által kidolgozandó terveket, figyelembe véve az aktív számlakövetelmény kalibrálásának módszertanát. Az ilyen tervek megfelelő felülvizsgálata érdekében az illetékes hatóságoknak rendelkezniük kell a 648/2012/EU rendelet 7a. cikkének (5) bekezdése szerint meghatározott elszámolási kötelezettség hatálya alá tartozó pénzügyi és nem pénzügyi szerződő felek által az uniós központi szerződő felek aktív számláin fenntartandó, jelentős rendszerszintű jelentőséggel bíró elszámolási szolgáltatások szintjének részleteivel.*
- (3) A 2009/65/EU, a 2013/36/EU és az (EU) 2019/2034 irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (4) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen annak biztosítását, hogy a hitelintézetek, befektetési vállalkozások és illetékes hatóságaik megfelelően nyomon kövessék és csökkentsék a rendszerszinten nagy jelentőséggel bíró szolgáltatásokat nyújtó 2. szintű központi szerződő felekkel szembeni kitétségekből eredő koncentrációs kockázatot, valamint a 648/2012/EU rendelettel összhangban engedélyezett vagy elismert központi szerződő fél által központilag elszámolt származtatott ügyletek partnerkockázatára vonatkozó korlátok megszüntetését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok – léptékük és hatásaik miatt – jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2009/65/EK irányelv módosításai

A 2009/65/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk (1) bekezdése a következő u) ponttal egészül ki:
„u) »központi szerződő fél«: a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet*² 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi szerződő fél.

^{*2} Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.).”

2. Az 52. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés második albekezdésében a bevezető szövegrész helyébe a következő szöveg lép:
„A nem a 648/2012/EU rendelet 14. cikkével összhangban engedélyezett vagy az említett rendelet 25. cikkével összhangban elismert központi szerződő félen keresztül központilag elszámolt származékos ügyletben az ÁÉKBV-nek az ügyletben részt vevő másik féllel szembeni kockázati kitettsége nem lehet nagyobb.”;
- b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:
- i. az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„A tagállamok az (1) bekezdés első albekezdésében megállapított 5 %-os korlátot legfeljebb 10 %-ra emelhetik. Azonban ha így rendelkeznek, az átruházható értékpapírok és a pénzügyi eszközök összértéke azoknál a kibocsátóknál, amelyeknél az ÁÉKBV által történő befektetések értéke egyenként meghaladja az ÁÉKBV eszközeinek 5 %-át, nem haladhatja meg az ÁÉKBV-eszközök értékének 40 %-át. A korlátozás nem vonatkozik a prudenciális felügyelet alatt álló pénzügyi intézményekben elhelyezett betétekre és az ezekkel az intézményekkel lebonyolított származékos ügyletekre.”;
- ii. a második albekezdés c) pontjának helyébe a következő szöveg lép:
„c) az olyan származékos ügyletekből eredő kitettségek, amelyek nem a 648/2012/EU rendelet 14. cikkével összhangban engedélyezett vagy az említett rendelet 25. cikkével összhangban elismert központi szerződő félen keresztül központilag elszámoltak.”

2. cikk

A 2013/36/EU irányelv módosításai

A 2013/36/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 74. cikk (1) bekezdésének [b) pontja] helyébe a következő szöveg lép:
„[b)] hatékony eljárások azon kockázatok azonosítására, kezelésére, nyomon követésére és jelentésére, amelyekkel rövid, közép- és hosszú távon szembesülnek vagy szembesülhetnek, ideértve a környezeti, társadalmi és irányítási kockázatokat, valamint a központi felekkel szembeni kitettségekből eredő koncentrációs kockázatot is, figyelembe véve a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet^{*1} 7a. cikkében meghatározott feltételeket;”

^{*1} Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.);”

2. A 76. cikk (2) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:
„A tagállamok biztosítják, hogy a vezető testület konkrét terveket és számszerűsíthető célokat dolgozzon ki a 648/2012/EU rendelet 7a. cikke szerint meghatározott arányokkal összhangban az Unió vagy egy vagy több tagállama számára rendszerszinten nagy jelentőséggel bíró szolgáltatásokat nyújtó központi szerződő felekkel szembeni kitettségekből eredő koncentrációs kockázat nyomon követésére és

- kezelésére.”;
3. A 81. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
„Az illetékes hatóságok értékelik és nyomon követik az intézmények által a központi szerződő felekkel szembeni kitettségekből eredő koncentrációs kockázat kezelésére alkalmazott gyakorlatok alakulását, beleértve az ezen irányelv 76. cikkének (2) bekezdésével összhangban kidolgozott terveket, valamint az intézmények üzleti modelljeinek az Unió megfelelő szakpolitikai célkitűzéseire való hozzáigazítása terén elért eredményeket, figyelembe véve a 648/2012/EU rendelet 7a. cikkében meghatározott követelményeket.”;
 4. A 100. cikk a következő, [(5)] bekezdéssel egészül ki:
„[(5)] Az EBH – az 1095/2010/EU rendelet 16. cikke szerint az ESMA-val együttműködve – az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének megfelelően iránymutatást dolgoz ki a központi szerződő felekkel szembeni kitettségekből eredő koncentrációs kockázatnak a felügyeleti stressztesztbe történő beépítésére szolgáló következetes módszertan biztosítása érdekében.”;
 5. A 104. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:
 - a) a bevezető szövegrész helyébe a következő szöveg lép:
„Ezen irányelv 97. cikke, 98. cikke (1) bekezdésének b) pontja, 98. cikkének (4), (5) és (9) bekezdése, 101. cikkének (4) bekezdése és 102. cikke, valamint az 575/2013/EU rendelet alkalmazásában az illetékes hatóságoknak legalább a következő hatáskörökkel kell rendelkezniük.”;
 - b) a cikk a következő [n] ponttal egészül ki:
„[n] előírják az intézmények számára, hogy csökkentsék a központi szerződő féllel szembeni kitettségeket, vagy a 648/2012/EU rendelet 7a. cikkével összhangban igazítsák ki a kitettségeket az elszámolási számláikon, amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy az adott központi szerződő féllel szemben túlzott koncentrációs kockázat áll fenn.”.

3. cikk

Az (EU) 2019/2034 irányelv módosításai

Az (EU) 2019/2034 irányelv a következőképpen módosul:

1. A 26. cikk (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:
„b) hatékony eljárások az olyan kockázatok azonosítására, kezelésére, nyomon követésére és jelentésére, amelyeknek a befektetési vállalkozás ki van vagy ki lehet téve, illetve amelyeket másokra nézve jelent vagy jelenthet, beleértve a központi szerződő felekkel szembeni kitettségekből eredő koncentrációs kockázatot is, figyelembe véve a 648/2012/EU rendelet 7a. cikkében meghatározott feltételeket.”
2. A 29. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:
 - a) a szöveg a következő e) ponttal egészül ki:
„e) a központi szerződő felekkel szembeni kitettségekből eredő koncentrációs kockázat lényeges forrásai és hatásai, valamint a szavatolótőkére gyakorolt bármely lényeges hatás.”;
 - b) a szöveg a következő albekezdéssel egészül ki:
„Az első albekezdés e) pontjának alkalmazásában a tagállamok biztosítják, hogy a vezető testület konkrét terveket és számszerűsíthető célokat dolgozzon ki a 648/2012/EU rendelet 7a. cikke szerint meghatározott arányokkal összhangban az

Unió vagy egy vagy több tagállama számára rendszerszinten nagy jelentőséggel bíró szolgáltatásokat nyújtó központi szerződő felekkel szembeni kitétségekből eredő koncentrációs kockázat nyomon követése és kezelése érdekében.”.

3. A 36. cikk (1) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:
„Az első albekezdés a) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a 648/2012/EU rendelet 7a. cikkében meghatározott követelményeket figyelembe véve értékelik és nyomon követik a befektetési vállalkozások által a központi szerződő felekkel szembeni kitétségekből eredő koncentrációs kockázat kezelésére alkalmazott gyakorlatok alakulását, beleértve az ezen irányelv 29. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban kidolgozott terveket, valamint a befektetési vállalkozások üzleti modelljeinek a releváns uniós szakpolitikai célkitűzésekhez való hozzáigazítása terén elért eredményeket.”
4. A 39. cikk (2) bekezdése a következőképpen módosul:
 - a) a bevezető szövegrész helyébe a következő szöveg lép:
„Ezen irányelv 29. cikkének e) pontja, 36. cikke, 37. cikkének (3) bekezdése és 39. cikke, valamint az 575/2013/EU rendelet alkalmazásában az illetékes hatóságoknak legalább a következő hatáskörökkel kell rendelkezniük:”;
 - b) a cikk a következő n) ponttal egészül ki:
„n) előírják az intézmények számára, hogy csökkentsék a központi szerződő féllel szembeni kitétségeket, vagy a 648/2012/EU rendelet 7a. cikkével összhangban igazítsák ki a kitétségeket az elszámolási számláikon, amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy az adott központi szerződő féllel szemben túlzott koncentrációs kockázat áll fenn.”.

4. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [Kiadóhivatal, kérjük a dátum beillesztését: az EMIR felülvizsgálati rendelet hatálybalépését követő 12 hónap]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.
Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

5. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

6. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...,

*a Parlament részéről
az elnök*

*a Bizottság részéről
az elnök*